

תלמוד ישראלי

הדף היומי לילדים

סדר נזיקין | מסכת מכות, דף י"ט - מסכת שבועות, דף ב'
פרשת תזריע מצורע | כ"ט בניסן - ה' באייר תשפ"ה (27 לאפריל - 3 למאי 2025)

אחינו כל בית ישראל
הנתונים בצרה ובשביה
העומדים בין בים ובין ביבשה
המקום ירחם עליהם
ויוציאם מצרה לרוחה

ומאכלה לאורה
ומשעבוד לגאלה
השתא בעגלא ובזמן קריב
ונאמר אמן

להצלחת חילי צה"ל, השבת החטופים ורפואת הפצועים

מן התלמוד

סדר נזיקין. מסכת מכות דף כ"א

אמר ליה: אי לאו דדלאי לך חספא - מי
משכחת מרגניתא תותה?

דדלאי - שהרמתי

חספא - חרס

מרגניתא - מרגלית (אבן יקרה)

הסבר: רבי ינאי לימד את תלמידיו הלכה מסוימת. שאל אותו רבי יוחנן: האם לא למדנו את הדברים האלה במשנה? השיב לו רבי ינאי: אתה צודק, אבל אם לא הייתי מרים לך את החרס, האם היית מוצא את המרגלית שמתחתיו? כלומר, מכיוון שאמרתי לך את ההלכה, מצאת לה מקור במשנה.

תפילה לשלום חילי צה"ל:

מי שברך אבותינו
אברהם יצחק ויעקב,
הוא יברך את חילי צבא ההגנה לישראל
ואנשי כחות הבטחון,
העומדים על משמר ארצנו וערי אלהינו,
מגבול הלבנון ועד מדבר מצרים,
ומן הים הגדול עד לבוא הערבה
ובכל מקום שהם, ביבשה באויר ובים.
יתן יי את אויבינו הקמים עלינו
נגפים לפניהם!
הקדוש ברוך הוא ישמר ויציל את חילינו
מכל צרה וצוקה, ומכל נגע ומחלה,
וישלח ברכה והצלחה בכל מעשה ידיהם.
ידבר שונאיו תחתיהם,
ויעטרים בכתר ישועה ובעטרת נצחון.
ויקים בהם הכתוב:
"כי יי אלהיכם ההלך עמכם,
להלחם לכם עם אויביכם להושיע אתכם."
ונאמר: "אמן".

יום הזיכרון יום העצמאות

דף י"ט: מצות ביכורים

אדם שיש לו פרנס או שדה, בו הוא מגדל אחד משבעת המינים, עליו להביא
לבית המקדש בכל שנה את הפירות הראשונים שגדלו בשדהו בשנה זו.

בדף זה לומדים שתי מצוות שמקיימים בעת הבאת הביכורים:

- א. "קריאה"** - בעל הפירות קורא את פסוקי התורה העוסקים במצות ביכורים והוא משבח את הקב"ה על הארץ שהבטיח לאבותינו ועל שקיים את הבטחתו.
- ב. "הנחה"** - מניחים את הביכורים לפני המזבח. לאחר מכן הכוהנים נוטלים את הביכורים והם רשאים לאכול אותם.

דף כ': שרט לנפש

התורה אוסרת עלינו לשרוט בבשר כביטוי לצער על פטירה, כפי שנוהגים חלק
מן הנוכרים. כך נאמר בתורה בפרשת ויקרא: "ושרט לנפש לא תתנו בבשרכם".
מי שעובר על האיסור מתחייב מלקות.

האם יתכן שאדם ישרוט בבשרו שריטה אחת והוא יעבור בכך על כמה איסורים?
במשנה נאמר שמי ששרוט שריטה אחת על חמישה מתים - מתחייב חמש פעמים.

דף כ"א: כתובת קעקע

בספר ויקרא בתורה נכתב: "וכתבת קעקע לא תתנו בכם אני ה'".

הרמב"ם בהלכות עבודת פוכבים כותב שעובדי הפוכבים נהגו לעשות על עצמם
קעקועים של עבודה זרה כדי להראות שהם עובדים לעבודה זרה.

"תלמוד ישראלי" פרויקט חינוכי, קהילתי וחברתי
המניש את התלמוד תוך חיזוק והעצמת הקשר
לתרבות ומורשת ישראל.

זמני השבת במוקדי הפעילות בעולם:

ישראל י"ם:

ניו יורק:
כניסת שבת: 18:45
יציאת שבת: 20:00

ישראל ת"א:

גרמניה:
כניסת שבת: 20:09
יציאת שבת: 21:38

חברותא

★ | מן ההסטוריה

גוש עציון

גוש עציון הוא קבוצה של יישובים יהודיים בין בית לחם לחברון, מדרום לירושלים. לאחר שני ניסיונות התיישבות כושלים, הקימה תנועת הקיבוץ הדתי באזור שלושה יישובים: כפר עציון, משואות יצחק ועין צורים, ותנועת השומר הצעיר הקימה את קיבוץ רבדים. כאשר פרצה מלחמת העצמאות, הטילו הערבים מצור על גוש עציון וניתקו את הגישה אליו. המתגוררים לחמו בגבורה וניסו להחזיק מעמד, **אולם יום לפני הכרזת הקמת המדינה נפל כפר עציון, וכל מגיניו נהרגו.** שלושת הקיבוצים האחרים נכנעו, תושביהם נלקחו בשבי והיישובים נהרסו. גוש עציון הוקם מחדש אחרי מלחמת ששת הימים, כאשר חזר השטח לשליטת ישראל.

שיירה בדרך לגוש עציון (Wikipedia)

מתפללים

המעבר המהיר בין העצב והאבל ביום הזיכרון לחיללי צה"ל ונפגעי הטרור לבין שמחת יום העצמאות הוא רגיש מאוד. הדבר הזה עורר דיון סוער אצל אחת המשפחות השכולות שבנה נפל במלחמת "חרבות ברזל".

מצד שני:

חלק מבני המשפחה טענו שדווקא המעבר מיום הזיכרון ליום העצמאות נותן להם מעט נחמה והבנה שהבן שלהם נפל למען עצמאות ישראל, ולמרות הקושי יש סמליות בכך שיום העצמאות מגיע מיד לאחר יום הזיכרון.

מצד אחד:

חלק מבני המשפחה טענו שזה לא טוב ולא נכון שיום הזיכרון ויום העצמאות יהיו צמודים, יום אחרי יום. המעבר מעצב יום הזיכרון לשמחת יום העצמאות הוא קשה מדי והם מעדיפים שהם לא יהיו צמודים כל כך.

אה
?עתכמ?

אם גם אתם נתקלתם בדילמה 'התפלפלתם' עליה אתם מוזמנים לשתף אותנו ונפרסם אותה אצלנו בעלון. ניתן לשלוח למייל talmudisraeli@medison.co.il תחת הנושא "דילמה" עם שם משפחה ועיר מגורים וגם אתם תיכנסו להגרלה על פרסים שווים

♥ | על המפה - כפר עציון

כפר עציון הוא קיבוץ דתי הנמצא בגוש עציון. הוא הוקם לראשונה ב-1927 אך ננטש בשל מאורעות תרפ"ט. ב-1935 יושב המקום שנית, ונקרא כפר עציון על שם שמואל צבי הולצמן, משמעות שם משפחתו היא "איש העץ". גם הפעם ננטש היישוב כעבור שנה בשל התנכלויות הערבים. הקיבוץ נוסד מחדש בשנת 1943 על ידי קבוצת אברהם של תנועת השומר הדתי, הראשון מבין ארבעה יישובים שנועדו להגן על ירושלים מדרום.

מגני כפר עציון בתפילה בעמדה בפתח כפר עציון 1948 (Wikipedia, Avi1111)

במלחמת העצמאות תקפו הערבים את גוש עציון וניתקו אותו מירושלים. הנשים והילדים פונו מהאזור, והגברים נשאו ולחמו בגבורה עד לנפילת כפר עציון, יום לפני הכרזת המדינה. 242 תושבים נהרגו בקרבות אלה. בשנת 1967 הוקם כפר עציון מחדש על ידי ילדיהם של התושבים המקוריים.

👤 | מי אני?

1. נולדתי בגרמניה ב-1923 ועליתי ארצה ב-1933.
2. הייתי לוחם ומפקד באצ"ל ובפלמ"ח, והייתי מפקד גוש עציון מטעם הפלמ"ח.
3. הובלתי שיירה של 35 לוחמים בניסיון להגיש עזרה לגוש עציון הנצור, אך לא זכינו להגיע לשם.
4. על שמי נקרא "מבצע דני" לכיבוש לוד ורמלה.

א, א, א

יולגאז חוץ יסוויז
י'סא יזא זא וולוסט לטט זאזאט
י'i'

התבוננו היטב בציור וענו על השאלות הבאות:

- מהו האירוע שבציור ומתי הוא התרחש?
- איך קראו למחלקה הזו ומי פיקד עליה?
- לאן היו מיועדות פניהם של הלוחמים?

חמדת של מושג

מינהל החינוך הדתי, הפיקוח על הוראת תלמוד ותושבע"פ

אתחלתא דגאולה

"אתחלתא דגאולה" הוא מושג המופיע בגמרא, ופירושו "התחלת הגאולה". הוא מציין תהליכים ואירועים שמקדמים את הגאולה ומקרבים אותה. גדולי ישראל רבים כינו את קיבוץ הגלויות והקמת מדינת ישראל "אתחלתא דגאולה", מתוך אמונה שבעקבותיהם יתגשמו הנבואות ונזכה לגאולה השלמה בארצנו ולביאת המשיח.

5780
ה'תש"פ

5778
ה'תשע"ח

התשע"ט

5727
ה'תשנ"ז

5708
ה'תש"ח

5707
ה'תש"ז

5699
ה'תרצ"ט

5657
ה'תרל"ז

5323
ה'רמ"ג

5260
ה'ת"ס

5258
ג'רדש ספרד

4900
ה'רמ"ב

4800
רשיי

4650
רבי סעדיה גאון

4260
ימי הביניים

דבר תורה

עונש הצרעת מגיע בעיקר על לשון הרע שמדבר איש בסתר על רעהו, ונדמה בעיניו כי דיבור או פגיעה מילולית מזיקים הרבה פחות מאשר הכאה שמכים בגוף.

אולם, מחשבה זו מוטעית היא לחלוטין, ולכן אומרת התורה שהמדבר על חברו "מאחורי גבו" נחשב ממש כמי שמכהו, וקוראת לו: "ארור מכה רעהו בסתר". המשמעות של המילה "בסתר" מלמדת קודם כל על הדרך שבה האדם פוגע בחברו, והיא מבלי שהפגעה בכלל יודע שמדברים עליו. אך למילה "בסתר" גם משמעות נוספת האומרת שהפגיעה שבלשון הרע חודרת עמוק פנימה לתוך נפשו של האדם ופוגעת בחלקו הפנימי והנסתר שלא נראה לעין, שגם הריפוי והתיקון שלו קשה הרבה יותר.

סדר זיקין | מסכת מכות, דף כ"ב - מסכת שבועות דף ב'

דף כ"ב: ארבעים או שלושים ותשע?

התורה מצוה לתת ארבעים מלקות, כנאמר בפסוק בספר דברים: "ארבעים יכנו". אף על פי כן, המשנה הנלמדת בדף זה קובעת: "כמה מלקים אותו? ארבעים חסר אחת", כלומר: ארבעים מלקות פחות אחת = 39. מדוע? המשנה מסבירה שבפסוק לפני כן כתוב "והפילו השפט והכהו לפניו כדי רשעתו במספר". חז"ל דרשו כי התורה הסמיכה את המילים "במספר" - ארבעים, כדי ללמדנו שיש לתת כמות מלקות שמגיעה עד מספר ארבעים.

דף כ"ג: רוח הקודש בבית הדין

התלמוד מספר לנו על בתי דינים שרוח הקודש הופיעה בהם והודיעה שדברי הדין צודקים. נספר על שנים מהם: כאשר בני ישראל ביקשו משמואל הנביא שימליך עליהם מלך, אסף שמואל את כל העם ואמר להם: "אתם עדים שלא לקחתי מאיש מכם ממון ולא שוחד", כפי שהפסוק מתאר: "ויאמר אליהם עד ה' בכם ועד משיחו היום הזה כי לא מצאתם בידי מאומה". ומה השיבו בני ישראל? "ויאמר עד". תשובתם של בני ישראל נכתבה בלשון יחיד, "ויאמר" במקום "ויאמרו", מפני שלא הם השיבו, אלא רוח הקודש הופיעה בבית דינו והעידה שהוא צודק, שמימי לא לקח ממון מאיש. מקרה נוסף אירע בבית דינו של שלמה המלך, כאשר הופיעו בפניו שתי נשים עם תינוק וכל אחת טענה שהתינוק שלה. שלמה המלך גילה בחוכמתו מי היא האם האמיתית, ואחר כך יצאה בת קול ואישרה את דבריו: "היא אמו".

דף כ"ד: צחוקו של רבי עקיבא

בדף האחרון של מסכת מכות מופיע מעשה שאירע לאחר חורבן בית המקדש השני. יום אחד הלכו התנאים רבן גמליאל, רבי אלעזר בן עזריה, רבי יהושע ורבי עקיבא, ושמעו מרחוק קולות שעולים מאנשי רומי, קולות של חיים רגילים, שלום ומאשרים. בכו התנאים ואילו רבי עקיבא צחק. שאלוהו בתמיהה: "מדוע אתה צוחק?", אמר להם: "ומדוע אתם בוכים?". אמרו לו: "הללו עובדי עבודה זרה ויושבים בטח והשקט, ואילו אנו בית מקדשנו שרוף באש, ולא נבכה?". אמר להם רבי עקיבא: "דווקא בגלל שהם חיים בשלום אני שמח", והוא הסביר: "אם אפילו לרשעים כאלו הקב"ה מעניק שכר על מצוות שעשו, אנו רק יכולים לתאר לעצמנו את השכר העצום שיקבלו אותם אלו שמקיימים את רצון הבורא יתברך".

חסינים
מסכת מכות חתומים
מסכת שבועות!

מסכת שבועות

דף ב': סדר המסכתות

מסכת שבועות עוסקת בסוגי השבועות השונים, איך מקבלים שבועה, מה דינו של מי שנשבע שבועת שקר, ומה דינו של מי שנשבע ועבר על שבועתו. התלמוד שואל: מדוע סודרה מסכת שבועות אחרי מסכת מכות? ומשיב כי מפני שבשלהי מסכת מכות נלמדה ההלכה הבאה: התורה בספר ויקרא מצוה: "לא תקפו פאת ראשכם ולא תשחית את פאת זקנך" - אסור לגלח בתער את מקום הפאות ואסור לגלח בתער את הזקן. נשים לב שהתורה כותבת בלשון יחיד: "פאת ראשכם", "פאת זקנך", ואף על פי כן המגלח את פאותיו עובר שני איסורים - איסור על כל פאה, והמגלח את זקנו עובר חמישה איסורים - שתי לחיים עליונות, שתי לחיים תחתונות, והסנטר.

לכן קבע עורך המשניות רבי יהודה הנשיא את מסכת שבועות אחרי מסכת מכות, כי גם מסכת שבועות פותחת בדיעה שבתורה כתובים רק שתי צורות של שבועה, אך באמת ישנן ארבע צורות של שבועה.

שאלות השבוע ???

1. אילו שתי מצוות מקיימים כשמביאים ביכורים?
2. כמה מלקות מלקים את החוטאים בבית דין?
3. כיצד הופיעה רוח הקודש אצל שלמה המלך?

בין הפותרים נכונה תיערך הגרלה שבועית* והזוכה בה יזכה בפרס איכותי. את התשובות יש לשלוח עד יום רביעי שלאחר השבת של אותו עולן עד השעה 14:00, למייל talmudhagrala@medison.co.il יש לציין את מס' העולן עליו אתם עונים. *בפיקוח רואה חשבון

חברות תלמודי

Talmudisraeli@Medison.co.il

טל: 03-9250225 פקס: 03-9265608

מייסד ועורך: מאיר יעקבסון

מנהל חינוכי ועורך: אבי רט

י"ר חבר הנאמנים: ר"ח חיים פרייליכמן

תלמוד ישראלי